

Skyltprogram Orsa

Stadsbyggnadsförvaltningen Mora och Orsa

2017

Förord

Syftet med detta skyltprogram är att inspirera till en utvecklad skyltning i Orsa som bidrar till att skapa vackra och inbjudande gaturum.

Det är viktigt att synas men det är även viktigt att synas på rätt sätt, att skyltningen förmedlar en bild av kvalitet och bidrar till att skapa en attraktiv stadsmiljö. Överdriven skyltning eller oordnad skyltning kan ha motsatt effekt och istället för att locka besökare kan det verka avskräckande eller förmedla en bild av låg kvalitet och oseriös marknadsföring.

Det är viktigt för Orsa´s näringsliv att synas. Detta skyltprogram kan vara till en hjälp för en enkel och snabb tillståndsprövning och till att samordna skyltningen för ett vackrare Orsa.

Innehåll

Förord	1
Allmänt om skyltning	3
Principer för bra skyltning	4
Mindre bra exempel	10
Mobila skyltar	11
Gatupratare	12
Riktlinjer för skyltning i Orsa	13
Att söka bygglov	15
Lagstiftning	16
Exempel på skyltar	19

Allmänt om skyltning

Skyltar verkar i ett sammanhang. Det är den samlade bilden av skyltningen på en plats som avgör om och hur väl en enskild skylt syns.

Allmänna platser gator, torg och vägar är vårt gemensamma vardagsrum. Vi behöver värna om dessa miljöer så att de är trivsamma att vistas i. Skyltar och flaggor kan vara ett positivt inslag i den bebyggda miljön, men de kan lätt bli för dominerande eller överrösta varandra så att miljön upplevs som stökig och förfulande.

Det krävs bygglov för skyltar inom detaljplanelagt område. Vissa mindre skyltar är undantagna från bygglovsplikt (se lagtext avsnitt 16). Det krävs även bygglov för att väsentligt ändra en skylt inom detaljplanelagt område. Skyltar utanför detaljplanelagt område kan kräva andra tillstånd.

Att sätta upp skyltar vid allmän väg, inom ett avstånd från 50 meter från ett vägområde kräver tillstånd från Länsstyrelsen (väglagen) om de inte sitter på en byggnad och upplyser om en verksamhet på platsen.

Det kan behövas tillstånd från polismyndigheten för tillfälliga skyltar på allmän plats. Polismyndigheten ansvarar även för tillstånd för så kallade "gatupratare".

Principer för bra skyltning

Flaggskyltar eller uthängande skyltar kan vara ett sätt att få en vacker och intressant skylt. Skylten kan med fördel belysas genom indirekt belysning från en spott eller väggplacerad lykta.

Neonskyltar/diodskyltar syns bra samtidigt som skylten framstår som intressant och spännande. Skylten kan ges en fri utformning som är lätt att anpassa till olika fasader.

Bra utformade skyltlådor kan vara ett billigare sätt att få en enkel men ändå anpassad skylt. Det är viktigt att inte använda ljus bakgrund eftersom belysningen då bländar så att texten syns dåligt. Även kringliggande skyltar kan då störas.

Ett lite mer spännande och intressant sätt att utforma en skylt är att använda friliggande bokstäver. Det kan göras på olika sätt. Bakifrån belyst så kallad "corona" effekt, belysning i bokstäverna, indirekt belyst genom spott och målade bokstäver på transparent skiva.

Friliggande bokstäver på fris i fasad känns inarbetat i byggnadens design.

Exempel på genomarbetade skyltar som uttrycker kvalitet och exklusivitet.

Mindre bra exempel

För mycket information och stökig skyltning ger sämre verkan.

En ljuslåda med ljus bakgrund gör att texten/budskapet syns sämre.

Mobila skyltar

Även skyltar "på hjul" kan kräva bygglov eller tillstånd från länsstyrelsen. Samma regler gäller för skyltar på hjul som för andra mer stationära skyltar.

Detta gäller tex skyltar på släpvagn eller lastbilstrailer vars enda syfte är att fungera som skylt.

Gatupratare

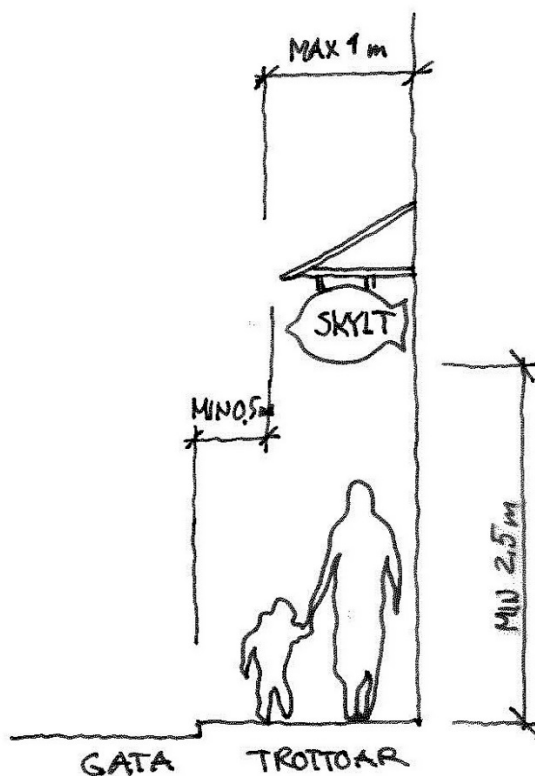
Gatupratare kräver tillstånd från polisen. Val av placering av gatupratare är viktig så att inte framkomligheten för synskadade och rörelsehindrade personer störs. En enhetlig utformning är en hjälp att få ett vackrare gaturum. Orsa kommun kan erbjuda hjälp att få sin gatupratare utbytt till en modell som bedömts passa i Orsa´s gatumiljö.

Förslag på gatupratare för Orsa´s gatumiljö

Riktlinjer för skyltning i Orsa

- Skylt skall till färg och form samspela med hus och gatumiljö, vilket kan innebära att rikstäckande affärskedjors skyltprogram ej accepteras utan bearbetning.
- Rörlig, blinkande eller bildväxlande skylt får inte sättas upp i centrum.
- Skylt skall placeras i direkt anslutning till verksamheten.
- Skylt får inte sättas på pilastrar, gesimser, burspråk eller andra viktiga fasaddetaljer, om de inte inarbetas i designen.
- Skylt får inte sättas över takfot. Om skylt placeras på tak skall den rymmas inom byggnadens siluett.
- Skylt får inte kunna förväxlas med trafiksignal.
- Utstående skylt får sträcka sig högst 1 m från fasad.
- Oanvända skyltar skall tas bort.

MÅTT OCH BESTÄMMELSER

Markiser, flaggor och skyltar får inte sättas så att de skjuter ut över gångbana på lägre höjd än 2,5 meter eller över en gång- och cykelbana på lägre höjd än 3 meter.

Skylten får skjuta ut högst 1 meter från fasadliv och 0,5 meter från trottoarens ytterkant.

Över körbana eller den del av gångbana som ligger inom 0,5 meter från körbanekant gäller 4,6 meter som lägsta höjd för skyltplacering. Dessa mått är reglerade av bland annat snöröjningen.

Fristående skyltar på trottoaren (gatupratare) bör användas sparsamt och kräver tillstånd av polisen. Gatupratare skall placeras i direkt anslutning till verksamheten och i samråd med markägaren. Val av placering av gatupratare skall göras så att inte framkomligheten för synskadade och rörelsehindrade personer påverkas negativt. Med fördel kan Orsa kommun's förslag på utformning av gatupratare användas.

Att söka bygglov och andra tillstånd

För att få en snabb handläggning skall bygglovsansökan innehålla tydliga och måttsatta beskrivningar, bilder eller ritningar.

Om skylten följer riktlinjer i skyltprogrammet kan det även innebära en lägre bygglovsavgift.

Följande bör du ha med i ansökan;

- Ansökningsblankett med fastighetsbeteckning, adress och karta med föreslagen placering.
- Fasadritning med skyltens placering skalenligt markerad alternativt fotomontage med skalenligt placerad skylt.
- Eventuell belysning skall beskrivas.
- Ritning på skylten alternativt bild med utformning och mått.

Ansökan skickas eller lämnas till;

Stadsbyggnadsförvaltningen Mora/Orsa

Dalagatan 1

794 30 Orsa

Plan- och bygglagen, och plan- och byggförordningen reglerar skyltar inom detaljplanelagt område. Det krävs bygglov för att göra en fasadförändring som avsevärt påverkar byggnadens yttre utseende och för att sätta upp, flytta eller väsentligt ändra skyltar eller ljusanordningar.

Plan- och bygglag (2010:900)

2 kap.

§ 6 Vid planläggning och i ärende om bygglov enligt denna lag skall bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till

1. Stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan,
2. Skydd mot uppkomst och spridning av brand och mot trafikolyckor och andra olyckshändelser,
3. Åtgärder för att skydda befolkningen mot och begränsa verkningarna av stridshandlingar,
4. Behovet av hushållning med energi och vatten och av goda klimat- och hygienförhållanden,
5. Möjligheterna att hantera avfall,
6. Trafikförsörjning och behovet av en god trafikmiljö,
7. Möjligheter för personer med nedsatt rörelse- och eller orienteringsförmåga att använda området, och
8. Behovet av framtida förändringar och kompletteringar.

Första stycket gäller också i fråga om skyltar och ljusanordningar.

Plan- och byggförordningen

(2011:338)

3 kap.

Krav på byggnadsverk

Föreskrifter om byggnadsverk, tomter och allmänna platser mm.

§2 Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer

Får meddela föreskrifter om

1. Att det som gäller i fråga om byggnad i 8 kap. 1 och 2 §§ skall tillämpas också på en annan anläggning än en byggnad,
2. Att det som gäller i fråga om en byggnad i 8 kap. 1 § 2 skall tillämpas också på skyltar och ljusanordningar,

6 kap.

Bygglov för andra anläggningar än byggnader....

Bygglov för skyltar oc andra ljusanordningar,

3§ i områden som omfattas av en detaljplan krävs det bygglov för att sätta upp, flytta eller väsentligt ändra skyltar och ljusanordningar.

Bestämmelserna i 9 kap. 7 och 8 §§ plan- och bygglagen (2010:900) om att kommunen får besluta om undantag från krav på bygglov eller om mer långtgående krav gäller även för skyltar eller ljusanordningar.

4§ Kommunen får i områdesbestämmelser bestämma att det kräva bygglov för att

1. Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra ljusanordningar

Nya bestämmelser som gäller from 2017-07-01

Plan- och byggförordning (2011:338)

6 kap. Lov och anmälan m.m.

3 § /Träder i kraft l:2017-07-01/ I områden som omfattas av en detaljplan krävs det bygglov för att sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt.

Trots första stycket krävs det **inte** bygglov för

1. en skylt vars area är högst 1,0 kvadratmeter,
2. en skylt för ett tillfälligt evenemang, om skylten är uppsatt under högst fyra veckor,
3. en orienteringstavla vars area är högst 2,0 kvadratmeter,
4. en skylt inomhus,
5. valreklam i samband med val till riksdagen, landstingsfullmäktige, kommunfullmäktige, Europaparlamentet eller Sametinget, eller i samband med folkomröstning,
6. en nationsflagga, flagga med kommunvapen eller liknande,
7. ett vägmärke, en tilläggstavla eller annan anordning för anvisning av trafik enligt vägmärkesförordningen (2007:90), och
8. ett sjövägmärke eller en säkerhetsanordning för sjöfarten enligt sjötrafikförordningen (1986:300).

Andra stycket 1 och 3 gäller inte om skylten eller orienteringstavlan placeras på eller i anslutning till en sådan byggnad eller inom ett sådant bebyggelseområde som avses i 8 kap. 13 § plan- och bygglagen (2010:900). Förordning (2017:102).

Exempel på skyltar

